

## บทที่ 4

### ระเบียบวิธีวิจัย

#### 4.1 แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

โครงการวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบตัดขวาง (cross – sectional design) มีการใช้ข้อมูล 2 ประเภทคือ ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) ที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยภาคสนาม (field research) ด้วยการสัมภาษณ์ และข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ที่ได้จากการวิจัยเอกสาร (documentary research) โดยกำหนดแหล่งข้อมูลดังนี้

##### 1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (primary data)

เป็นข้อมูลเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจของ อบต. ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์สมาชิก อบต. และประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการด้านการพัฒนาเศรษฐกิจของ อบต.

##### 2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data)

เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยเอกสาร (documentary research) ซึ่งทำการรวบรวมข้อมูลจากสถิติ งบประมาณ รายได้และรายจ่าย โดยจำแนกตามแผนงาน/กิจกรรมประจำปีของ อบต. จัดทำขึ้น รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจของ อบต.

#### 4.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

##### 1. ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data)

เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ (qualitative data) จึงกำหนดให้มีการสัมภาษณ์ และการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจของ อบต. ตามแบบสัมภาษณ์ที่จัดเตรียมไว้ล่วงหน้า โดยทำการสัมภาษณ์สมาชิก อบต. และประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการด้านการพัฒนาเศรษฐกิจของ อบต. ซึ่งสมาชิก อบต. ที่มาจากแต่ละหมู่บ้านถือว่าเป็นตัวแทนของประชาชนในหมู่บ้านที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจของตนเอง ส่วนประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ดำเนินงานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจของ อบต. ถือว่าเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจของ อบต.

ทั้งนี้ประชากรของวิจัยคือ อบต. จำนวนทั้งหมด 87 แห่งในจังหวัดลำปาง และตัวอย่างของการวิจัยคือ อบต. จำนวน 51 แห่งในจังหวัดลำปาง ดังปรากฏตามตาราง 4.1

ตาราง 4.1 แสดงจำนวนประชากรและตัวอย่างของการวิจัย ที่ใช้ในการสัมภาษณ์

ประเภทชั้น อบต.	จำนวนประชากร (แห่ง)	จำนวนตัวอย่าง (แห่ง)	คิดเป็นร้อยละ (%)
อบต. ชั้น 1	1	1	100.00
อบต. ชั้น 2	1	1	100.00
อบต. ชั้น 3	3	3	100.00
อบต. ชั้น 4	9	9	100.00
อบต. ชั้น 5	73	37	50.68
รวม	87	51	58.62

ที่มา : จากการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling)

จากตาราง 4.1 การสุ่มตัวอย่าง อบต. ที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีหลักเกณฑ์และมีวิธีการคัดเลือก อบต. ให้ทั่วถึงทุกระดับชั้นของ อบต. และครอบคลุมทุกอำเภอในจังหวัดลำปาง โดย อบต. ชั้น 1 และ อบต. ชั้น 2 มีเพียงชั้นละ 1 แห่ง ส่วน อบต. ชั้น 3 และ อบต. ชั้น 4 มีจำนวน 3 แห่ง และ 9 แห่งตามลำดับ ซึ่งจะเห็นว่าไม่มากนัก ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นตัวอย่างการวิจัยได้ทั้งหมดทุก อบต. ส่วน อบต. ชั้น 5 เนื่องจากมีจำนวนมากถึง 73 แห่ง ผู้วิจัยจึงทำการสุ่มเลือกมาเป็นตัวอย่างการวิจัยเพียงร้อยละ 50.68 ของ อบต. ชั้น 5 ในจังหวัดลำปาง โดยทำการเลือก อบต. ชั้น 5 ให้ครอบคลุมทุกอำเภอในจังหวัดลำปางจำนวน 37 แห่ง ดังนั้นตัวอย่างการวิจัยที่ใช้ในการสัมภาษณ์สมาชิก อบต. จะมีทั้งหมด 51 แห่ง ทั้งนี้คิดเป็นร้อยละ 58.62 ของ อบต. ในจังหวัดลำปาง ดังจะเห็นได้จากตาราง 4.2 ซึ่งแสดง อบต. ตัวอย่าง ที่ใช้ในการสัมภาษณ์สมาชิก อบต.

ตาราง 4.2 แสดง อบต. ตัวอย่าง ที่ใช้ในการสัมภาษณ์สมาชิก อบต.

ลำดับชั้น อำเภอ	อบต. ชั้น 1	อบต. ชั้น 2	อบต. ชั้น 3	อบต. ชั้น 4	อบต. ชั้น 5
เมืองลำปาง	-	-	อบต. ดันธงชัย	อบต. บ้านเสด็จ อบต. บ้านเอื้อม อบต. พิชัย	อบต. บ้านแลง อบต. บ่อแก้ว อบต. บ้านคำ อบต. บ้านเป้า
แม่ทะ	-	-	-	อบต. สันดอนแก้ว อบต. แม่ทะ	อบต. บ้านบอม อบต. ดอนไฟ อบต. วังเงิน อบต. หัวเสือ
เกาะคา	-	-	-	-	อบต. ท่าผา อบต. เกาะคา อบต. นาแสง
วังเหนือ	-	-	-	อบต. วังแก้ว	อบต. หุ่นชัย อบต. วังเหนือ อบต. วังทอง
เถิน	-	-	-	-	อบต. เถินบุรี อบต. แม่ถอด อบต. แม่ปะ
ห้างฉัตร	-	-	-	-	อบต. ห้างฉัตร อบต. วอแก้ว อบต. แม่สัน
แจ้ห่ม	-	-	-	อบต. บ้านสา	อบต. แจ้ห่ม อบต. แม่สุก อบต. หุ่นชัย
เมืองปาน	-	-	-	-	อบต. เมืองปาน อบต. หัวเมือง อบต. แจ้ซ้อน
แม่เมาะ	อบต. แม่เมาะ	อบต. บ้านดง	อบต. นาสัก อบต. สบป่าด	-	อบต. จางเหนือ
สบปราบ	-	-	-	อบต. แม่กัวะ อบต. สมัย	อบต. สบปราบ อบต. นายาง
เสริมงาม	-	-	-	-	อบต. หุ่นชัย อบต. เสริมชัย อบต. เสริมขวา
แม่พริก	-	-	-	-	อบต. แม่พริก
รวม (แห่ง)	1	1	3	9	37

ที่มา : จากการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling)

สำหรับการคัดเลือกสมาชิก อบต. เพื่อทำการสัมภาษณ์นั้น ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่เฉพาะเจาะจง (non - purposive sampling) โดยทำการสุ่มเลือกสมาชิก อบต. แห่งละ 10 คน ทั้งนี้คิดเป็นร้อยละ 28.72 ของสมาชิก อบต. ในจังหวัดลำปาง ดังปรากฏตามตาราง 4.3

ตาราง 4.3 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างของสมาชิก อบต. ในจังหวัดลำปาง

ประเภทชั้น อบต.	จำนวนประชากร (สมาชิก อบต. : คน)	จำนวนตัวอย่าง (สมาชิก อบต. : คน)	คิดเป็นร้อยละ (%)
อบต. ชั้น 1	20	10	50.00
อบต. ชั้น 2	22	10	45.45
อบต. ชั้น 3	64	30	46.87
อบต. ชั้น 4	182	90	49.45
อบต. ชั้น 5	1,488	370	24.86
รวม	1,776	510	28.72

ที่มา : จากการสุ่มตัวอย่างแบบไม่เฉพาะเจาะจง (non - purposive sampling)

สำหรับการสัมภาษณ์ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ดำเนินงานและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจของ อบต. ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ซึ่งเลือกจากประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ดำเนินการด้านการพัฒนาเศรษฐกิจของ อบต. ที่ได้คัดเลือกแล้วจำนวน 51 แห่ง โดย อบต. แต่ละแห่งจะเลือกประชาชนจำนวน 5 คน ดังนั้นจึงมีประชาชนที่สัมภาษณ์ทั้งหมด 255 คน

ตาราง 4.4 แสดงจำนวนประชาชนที่ใช้ในการสัมภาษณ์

ประเภทชั้น อบต.	จำนวน อบต. (แห่ง)	จำนวนประชาชนที่ สัมภาษณ์ (คน)
อบต. ชั้น 1	1	5
อบต. ชั้น 2	1	5
อบต. ชั้น 3	3	15
อบต. ชั้น 4	9	45
อบต. ชั้น 5	37	185
รวม	51	255

ที่มา : จากการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling)

#### ตาราง 4.5 แสดงแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (primary data)

ประเภทข้อมูล	แหล่งข้อมูล	จำนวนตัวอย่าง
ข้อมูลเชิงคุณภาพ (แบบสัมภาษณ์) สมาชิก อบต. ประชาชน	อบต. 51 แห่ง	510 ตัวอย่าง
	อบต. 51 แห่ง	255 ตัวอย่าง
	รวม	765 ตัวอย่าง

ที่มา : จากการเลือกกลุ่มตัวอย่างการสัมภาษณ์

จากตาราง 4.5 จะเห็นว่าข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) มีตัวอย่างการวิจัยจำนวน 765 ตัวอย่าง แบ่งเป็นข้อมูลจากการสัมภาษณ์สมาชิก อบต. จำนวน 510 ตัวอย่าง และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ดำเนินงานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจของ อบต. จำนวน 255 ตัวอย่าง

#### 2. ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data)

การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการวิจัยเอกสาร (documentary research) โดยทำการรวบรวมข้อมูลจากสถิติ งบประมาณ รายได้และรายจ่าย โดยจำแนกตามแผนงาน/กิจกรรม ประจำปีที่ อบต. ตัวอย่างการวิจัยจัดทำขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2543 จนถึงปี พ.ศ.2547

#### 4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์สมาชิก อบต. จำนวน 510 คน โดยกำหนดให้ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้กรอกข้อมูล ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานของสมาชิก อบต. ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามแผนงาน/กิจกรรมด้านการพัฒนาเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล

2. แบบสัมภาษณ์ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ดำเนินงานและมีส่วนร่วมในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจของ อบต. จำนวน 255 คน โดยกำหนดให้ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้กรอกข้อมูล ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานของประชาชนผู้ถูกสัมภาษณ์ ข้อมูลเกี่ยวกับประเภทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนและการดำเนินการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมสอดคล้องของโครงการ/แผนงานกับปัญหาและความต้องการของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล และข้อเสนอแนะ

#### 4.4 สถิติและคณิตศาสตร์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การประมวลผลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS PC+ และการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ในรูปของตารางแจกแจงความถี่ (frequency) และในรูปของร้อยละ (percentage) สำหรับการอภิปรายผลใช้วิธีการพรรณนาบทความ (descriptive) และการให้คะแนน (rating scale) สำหรับการวัดระดับความพอใจ ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด